

2019-2023

IKT-strategi for barnehagene i Kristiansund

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Forord

IKT-strategien for kristiansundsbarnehagen er utarbeidet våren og henger sammen med den overordnede digitale strategien til Kristiansund kommune samt de gjeldende oppvekstplanene. IKT-strategien vil forme barnehagenes hverdag til å matche den digitale tidsalder frem til 2023.

Strategien er utarbeidet av en tverrfaglig gruppe med representanter fra foreldre, barnehage- og IKT miljøet. Følgene kompetanse finnes i strategigruppa: Enhetsleder barnehage, barnehagestyrer, pedagogisk leder, foresatt til barneha-gebarn, IKT leder og digital koordinator. Gruppa har også spilt på annen relevant kompetanse utenfor gruppa for å få mer innsikt når nødvendig.

IKT-strategien skal bidra til:

- Å utvikle et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet i alle barnehager
- Å utjevne sosiale forskjeller mellom barna
- Å utvikle barnehagebasert mediekompetanse med høyt fokus på kvalitet i alle ledd
- Å styrke barnehagen som læringsarena
- At alle barn skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy
- At alle barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer

Planen bygger på:

- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Nasjonal kompetansestrategi- «Kompetanse for fremtidens barnehage» (2015-2020)
- Kommunal Digital Gestalt- 2018
- Handlingsplan for Digitalisering i IKT Orkide 2016-2019
- Oppvekstplan for Kristiansund 2019-2027

IKT-strategien er:

- Et styringsdokument for ansatte i Kristiansundsbarnehagen som skaper felles fokus for utvikling og vekst
- En orientering til politikerne om digitalisering i Kristiansundsbarnehagen
- Et grunnlag for kompetanseheving og utvikling
- Informasjon til foreldre og foresatte

Sammendrag

Kristiansund skal være innovative, smarte og modige når det kommer til å ta i bruk ny teknologi for å gi bedre tjenester til barnehagebarn, foresatte og ansatte. Barn, foresatte og ansatte i barnehagesektoren må gjøres til aktive medspillere.

Siden fremtidens jobber forutsette høy grad av digital kompetanse, må fokus endres om digital kompetanse er viktig til hvordan barn og unges digitale kompetanse best kan utvikles til læring, samarbeid og problemløsning. Det ble definert tre tema som skal definere veien videre for kristiansundsbarnehagen: Digital dømmekraft, digital mestring og digital samhandling. For hvert tema ble ønsket situasjon i 2023 og en beskrivelse av hvordan vi kommer dit lagt frem. Målene som er formulert i strategien er knyttet opp mot de fire byene fra kommuneplanens samfunnsdel og tar også inn innsikten fra ståstedsanalysen som ble gjennomført blant foresatte og ansatte.

Målene for 2023 for de tre ulike temaene er som følger:

Digital dømmekraft

- Kristiansundsbarnehagen skaper den trygge og robuste digitale borgeren gjennom digital lek og skapning.
- Kristiansundsbarnehagen har et bevisst forhold til at kommunikasjon på nett i stor grad er ansiktsløs og hvilke hensyn man må ta som følge av dette.
- Kristiansundsbarnehagen er ansvarlige og respektfulle både på internett og i hverdagen. Vi er bevisste på vårt digitale fotavtrykk, digital nettikette, digital tilgang, digitale rettigheter og ansvar, digital sikkerhet, digital handel og digital ledelse.
- Barna har forståelse for sine rettigheter og plikter knyttet til publisering av bilder av dem selv og andre på nett.
- Kristiansundsbarnehagen har kompetanse om kildekritikk. Dette innebærer å kunne skille bekreftede opplysninger fra spekulasjoner og å kunne vurdere kvaliteten på informasjonen man har funnet.

Digital mestring

- Kristiansundsbarnehagen opplever digital mestring ved å innhente og bruke informasjon og lykkes med å navigere seg gjennom en digital hverdag.
- Alle barnehagene har et likt utgangspunkt for å kunne utøve en digital barnehagehverdag.
- Det er en sømløs digital overgang fra barnehage til skole.
- Alle barn bruker aktivt digitale verktøy i barnehage-

hverdagen.

Digital samhandling

- Barn og ansatte bruker aktivt digitale verktøy ved ulike samhandlingsarenaer i grupper, på tvers av avdelinger og på tvers av barnehager.
- Digital samhandling er gjennomgående i barnehagenes målsetninger, og konkretisert i hver enkelt barnehages tiltaksplan og aktivitetsforslag.

Det viktigste strategigruppa lærte i arbeidet med strategien er som følger:

Husk at digitalisering ikke er et mål i seg selv, men et middel for å sikre verdiskaping!

God forståelse for digitalisering og digital transformasjon vil være viktig for både nåtidens og fremtidens ledere.

Kapittel 1 - Hvorfor?

Kristiansund skal være en Påkobla by, fra vugge til grav. Vi skal være innovative, smarte og modige når det kommer til å ta i bruk ny teknologi for å gi bedre tjenester til barnehagebarn, foresatte og ansatte. Barn, foresatte og ansatte i barnehagesektoren må gjøres til aktive deltakere i Påkobla Kristiansund. Det skal mobiliseres til en positiv holdning til og tro på, at digitale verktøy kan støtte barn i deres lek, læring, undring og kreativitet. I Påkobla Kristiansund er barnehagene essensielle for å fremme sunn og meningsfull bruk av de digitale løsningene som omgir oss. Les mer om [Påkobla Kristiansund her](#).

Foreldres strategier for sine barns bruk av digitale verktøy varierer mellom åpen, forsiktig, støttende, restriktiv og «la det skure». Dette har bakgrunn i mange sammenhengende faktorer, som foreldrenes kunnskap og holdninger til det digitale samfunnet, til deres personlige erfaringer og sosioøkonomiske bakgrunn.

Foreldre støtter sine barns digitale læringsmuligheter bedre og har mer positivt syn på teknologi dersom digital læring integreres i barnehagehverdagen på en måte som oppleves som meningsfull. Ved å ta det digitale perspektivet inn i lek, omsorg, læring og danning er barnehagen med på å skape reflekterte og robuste digitale borgere som forstår når det digitale førstevalget er det riktige. World Economic Forum har anslått at 65 prosent av barna som begynner på skolen i dag, vil komme til å arbeide i næringer og jobber som ennå ikke finnes. Mange av disse jobbene vil forutsette høy grad av digital kompetanse. Spørsmålet blir derfor ikke om digital kompetanse er viktig, men hvordan barn og unges digitale kompetanse best kan utvikles til læring, samarbeid og problemløsning.

I Kristiansund er barnehagene Påkobla et strategisk helhetsbilde som målrettet og systematisk bygger en forståelse, trygghet og digital kompetanse. Ansatte og ledere i barnehage, skole og oppvekst må selv være digitalt kompetente om barn og unge skal opparbeide seg den digitale kompetansen som er nødvendig og ønskelig i dagens samfunn. I strategien vektlegges aktiv faglig bruk og barnas ferdigheter, og kompetansen som må bygges for å tilrettelegge for dette.

Kristiansundsbarnehagens første IKT-strategi skal bidra til å ta et viktig og riktig steg i en digital retning. Denne IKT-strategien har vektlagt faglig IKT-utvikling i barnehagene. Pedagogisk bruk av digitale verktøy er også høyt prioritert sammen med teknisk infrastruktur.

barnehage vil bli gjennomført i tråd med Kristiansund kommunes digitaliseringsstrategi som har fokus på digitalt førstevalg.

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Personalet skal:

- Utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- Legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- Vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk
- Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Rammeplanen for barnehagen sier også at: «Barns rett til ytringsfrihet skal ivaretas, og deres medvirkning må integreres i arbeidet med barnehagens innholds-områder. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene. Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Den pedagogiske virksomheten må organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. Slik kan barn bli motiverte til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Barn må erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til hele gruppen.» 2

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse.

Digitalisering av kommunikasjonen mellom foreldre og

Kapittel 2 - IKT i barnehagen og de fire byene?

«De fire byene» har vært et gjennomgående element i Kristiansund kommune sitt planverk siden introduksjonen av byene i kommuneplanens samfunnsdel (2018-2030). De fire bybeskrivelsene sammenfatter Kristiansunds tolkning av FNs bærekraftsmål og illustrerer kommunens visjon om fremtidens Kristiansund. Du kan lese mer om de fire byene ved å følge [denne lenken](#). FNs bærekraftsmål er sammensatt av 17 hovedmål som er brutt ned i en rekke mer spesifikke mål. Denne strategien svarer spesielt ut FN mål 4.2. I dette kapitlet presenteres definisjonene på hva vi legger i den kloke, smarte, varme og modige digitale barnehagen.

FN mål 4.2: «Innen 2030 sikre alle jenter og gutter tilgang til god og tidlig omsorg og førskole, slik at de er forberedt på å begynne i grunnskolen».

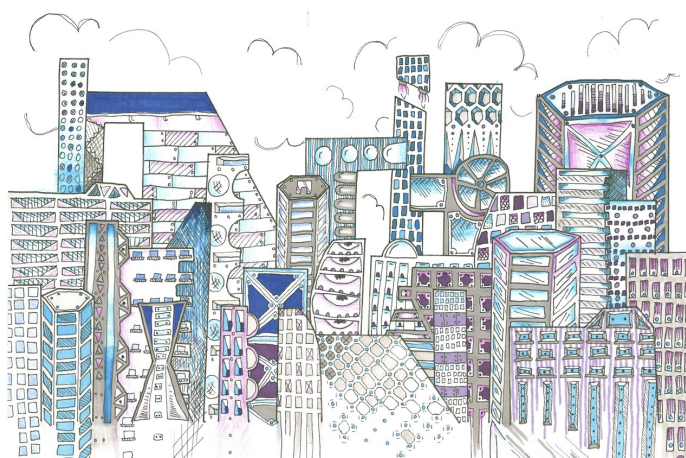

Den kloke barnehagen

Barnehagen er attraktiv med nye løsninger innenfor teknologi og digitalisering. Barnehagen har et åpent blikk mot omverden samt brukerinvolvering. Den ansatte opplever stolthet over alt en er og over det en kan. I barnehagene finnes det muligheter for de som vil skape, bygge, forandre, oppleve og utvikle seg.

I den kloke digitale barnehagen:

- Holder de ansatte seg faglig oppdatert og viser evne og vilje til å tilegne seg kunnskap, ferdigheter og holdninger.
- Innføres en digital samhandlingsverktøy mellom barnehage/hjem.
- Settes fast på agenda ved møter mellom barnehage/hjem.
- Får barna opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter ut fra sitt eget ståsted og opplever mestring på sitt nivå.
- Ser de ansatte hele barnet og gir respons som fremmer lærelyst.

Den smarte barnehagen

I barnehagen finner du kunnskap, åpenhet og framtidstro. De ansatte utnytter naturgitte forutsetninger på stadig nye måter og er et forbilde for andre barnehager. Barnehagen er en arena for samhandling for kulturell identitet, undring, kreativitet og læring.²

I den smarte digitale barnehagen:

- Møter barna teknisk utstyr som holder dagens standard.
- Sikres barnas medvirkning og muligheter for alle til å delta.
- Legger de ansatte til rette for ulike veier å nå målene.
- Møtes enkeltbarnet med respekt.
- Etableres delingskultur på tvers av barnehagene.
- Finnes det nettverkssamlinger på tvers av barnehagene.
- Brukes digitalisering aktivt inn i den pedagogiske planleggingen og gjennomføringen i barnehagehverdagen.

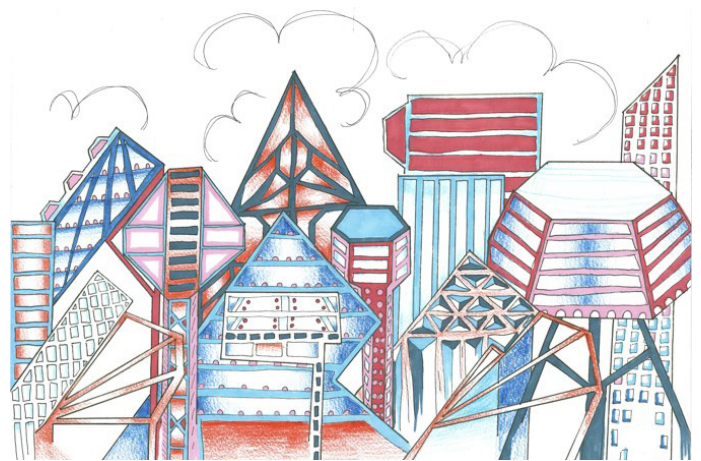

Den varme barnehagen

I barnehagen finner en lyst og lek, skjemt og alvor, samspill og mangfold – det gode livet. Her oppstår møter mellom store og små der mennesker vokser sammen. Her finner du funksjonelle bygg og et mangfold av aktiviteter og opplevelser for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen gir muligheter for et fargerikt fellesskap som stimulerer til sosial utjevning av forskjeller.²

I den varme digitale barnehagen:

- Er alle barna delaktig i planlegging, gjennomføring og evalueringsarbeid.
- Møtes barna med respekt og aksept for ulikheter.
- Er de ansatte støttende stiler: De støtter og veileder der det trengs.
- Fanger ansatte opp barn i risikosoner.
- Har alle bygg en solid digital infrastruktur og digitale verktøy tilgjengelig.
- Opplever alle barna mestring i bruk av ulike digitale verktøy tilpasset alder og utvikling.

Den modige barnehagen

I barnehagen finner du nysgjerrighet, risikovilje og pågangsmot. De ansatte er alltid åpen for endring. I barnehagen finnes det miljø som er skapende og støttende og applauderer de som tør prøve. Det finnes muligheter for de som ønsker å gå foran.²

I den modige digitale barnehagen:

- Får barna prøve ut nye digitale verktøy og ny metodikk sammen med andre.
- Er opplæringen variert, praktisk og relevant.
- Fremmer de ansatte kultur for læring og delingskultur.
- Har de ansatte en «vi gjør hverandre god» holdning.

Kapittel 3 - Nåsituasjonen

For å få innsikt i den digitale nåsituasjonen i kommunen ble det gjennomført en ståstedsanalyse som en del av dette strategiarbeidet.

Analysen ble utført ved hjelp av to ulike spørreundersøkelser, en til ansatte og en til foresatte, og ble formidlet ut til alle de kommunale barnehagene. De svarte på påstander på en skala fra 1-5, der 1= svært uenig og 5 = svært enig. Resultat viste et totalgjennomsnitt på 3,6.

Spørsmål angående barne- eller foreldreinvolvering og bruk av verktøy i pedagogisk sammenheng fikk noe lavere score og fikk frem at vi har for lite involvering knyttet til det å skape positive holdninger og forståelse til IKT i barnehagen. Dette gjelder både for samarbeid med foreldre og barna og innad i personalgruppen.

Analysen viste at barnehagen har et høyt resultat på arenaer hvor en bruker verktøyene som en informasjonsformidling eller dokumentering mellom barnehagen og foreldre. Dette var det enighet om blant både ansatte og foresatte. Foreldre ga uttrykk for at de viste tillit til at barnehagen bruker digitale verktøy etisk og pedagogisk riktige.

Bruk av digitale verktøy som et pedagogisk verktøy sammen med barna scorer lavt. Resultat her var 2.28. Årsakene oppgis som manglende kompetanse og manglende tilgjengelige verktøy. Det er ulikheter barnehagene imellom når det gjelder grad av fokus og bruk av digitale verktøy innad i sine pedagogiske opplegg i dag.

I følgende underkapitler beskrives SWOT-analyse av resultatene fra ståstedsanalysen.

Styrker

Ståstedsanalysen får frem at den digitale satsningen er ønsket. Barnehagene ønsker en felles retning med økt fokus på lik kvalitet på det pedagogiske og teknologiske arbeidet. Analysen fikk også frem at vi har mye god kompetanse innad i enhetene som kan nyttiggjøres til fellesskapet.

Svakheter

Barnehagene har over mange år bygd opp stor teknologisk gjeld i form av manglende utstyr, manglende infrastruktur og dermed manglende praksis og kompetanse. Ved pålagte digitale oppgaver må ansatte bruke personlige digitale verktøy. Det mangler en helhetlig plan for arbeidet rundt IKT i barnehagene. Det er enheter som jobber godt med digitalisering, men forskjellene mellom enhetene er store. Dette gjenspeiler seg i det pedagogiske arbeidet og satsningen med barna og samarbeidet med foresatte. Barnehagene må klare å knytte verktøy til det pedagogiske arbeidet samt imellom brukerarenaer. Undersøkelsen ga også uttrykk for at barnehagene har små driftsbudsjett og ingen reell mulighet til å fornye eller kjøpe inn digitale verktøy som kan skape undring og kreativ lek og læring hos barna. En tidsriktig holdning til digitale verktøy er et premiss for at verktøyene blir brukt. Det må jobbes målrettet med å fremme en positiv holdning til pedagogisk bruk av digitale verktøy. Barn har generelt allerede en positiv og undrende holdning, og det er derfor viktig å rette arbeidet på ansatte og foresatte.

Muligheter

Barnehagene kan bruke utstyr og kompetanse som allerede finnes i enhetene. Det er ønskelig med større innsikt og medvirkning mellom barnehagene og hjemmet. Det er stort potensiale til bedre samhand-

ling, mer informasjonsdeling, raskere beslutningsprosesser og opprettholding av dokumentasjonskrav ved bruk av digitale verktøy blant ansatte. For barnehagebarna vil pedagogisk bruk av digitale verktøy være viktig for barnas utvikling mot den digitale borgeren. Barnehagen vil være gode digitale rollemodeller og bygge mer solide relasjoner mellom barnehage foresatte.

En mer digital barnehage vil gi:

- Mulighet for å finne interesseområder og talenter hos barna
- Mulighet til å få med de som «faller fra»
- Utjevne sosiale forskjeller
- Sosialt samvær
- Skape engasjement og undring og mestring

Trusler

Kommunen har flere store satsingsområder parallelt, som innebærer at enhetene må prioritere tid og ressurser. Undersøkelsen viste at både foresatte og ansatte uttrykker usikkerhet og har manglende kunnskap på hvordan digitale verktøy skal brukes pedagogisk riktig.

Barnehagen kan oppleve at det pedagogiske innholdet skal bli for skoleorientert og bære preg av formell læring kontra uformell læring og utforskning gjennom lek. Skolene har innført bl.a. iPad på småbarnstrinn. Barnehagene har manglende digital verktøyspark og små driftsbudsjett. De har ikke nettbrett i sin verktøypark og bidrar derfor ikke til å skape en jevn overgang mellom barnehage og skole på dette området. I barnehagene skal en arbeide for sosial utjevning, men manglende verktøy og derav satsning kan virke mot sin hensikt her.

Kapittel 3 - Veien videre for den påkobla barnehagen

I dette kapitlet presenteres målene for IKT i Kristiansundsbarnehagen. Tre tema er definert: Digital dømmekraft, digital mestring og digital samhandling. For hvert tema vil legges ønsket situasjon i 2023 frem i tillegg til en beskrivelse om hvordan vi kommer dit. Målene er knyttet opp mot de fire byene og tar også inn innsikten fra SWOT-analysen beskrevet i kapittel 3

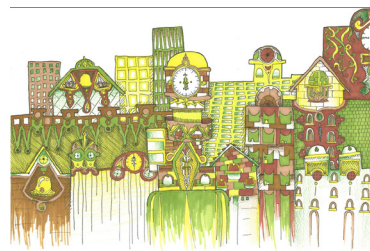
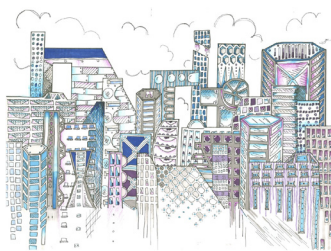
De tre temaene er begrunnet i gjeldende forskning og praksis på området. Dette er understøttet i for eksempel en stor studie fra Sverige som så på barnehagelæreres bruk av digitale nettbrett (*). Her fant de følgende:

"Imsen (1999) identifies five frames that affect educational practices: material (such as localities, educational technologies and materials), normative (such as regulations and the curriculum), social (interaction between teacher and children, between children, and social climate), student related (prerequisites for learning) and teacher related (teacher competence, attitudes, and subject knowledge). These factors can be related to a social analysis on four different levels: a national/macro level, a local environment level, a school level and lastly, the classroom level (Imsen 1999)."

"Through accessible digital resources such as tablets and the Internet, children interact with digital tools at an earlier age than ever before, quicker than before, and for increasing periods of their daily lives. This marked trend calls for further development and reflection upon what dimensions constitute modern literacy practices in early years education contexts. At the same time, recent literature stresses that educators need to take cognisance of children's digital competences and their ability to act independently in using digital tools. In this regard, Petersen (2015) suggests that at the preschool level, children's agency with digital tools-the active participation and independent activities of children based on their own choices and familiarity-needs to be carefully considered and integrated accordingly. It follows, that the rapid entry of new educational tools, such as digital tablets, into preschool environments places both novel and urgent demands on teachers to meaningfully support children's learning activities, while also satisfying curriculum mandates and expectations"

* Otterborn, Anna & Schönborn, Konrad & Hultén, Magnus. (2018). Surveying preschool teachers' use of digital tablets: general and technology education related findings. *International Journal of Technology and Design Education*. 10.1007/s10798-018-9469-9.

Digital dømmekraft

Brukes digitale verktøy riktig i barnehagen, vil det være med på å utjevne sosiale forskjeller og å utvikle barnas etiske bevissthet om eget personvern og rettigheter. Entusiasmen for digitale verktøy hjelpes godt på vei av den enorme industrien for personlig underholdning. I barnehagen skal fokuset være på hvordan digital lek og skapning i det digitale rom kan være med på å skape den trygge og robuste digitale borgeren.

Vi trenger et bevisst forhold til kommunikasjon via nettet med mennesker vi ikke trengte å forholde oss direkte til, folk vi ikke får lese ansiktet på. Ansiktsløs kommunikasjon kalles dette. Ansiktsløs kommunikasjon gjør mobbing og brutal kommunikasjon langt mer sannsynlig enn vanlige «ansikt-til-ansikt»-kommunikasjon. Når det kommuniseres via nettet ser du ikke ansiktet på mot-taker. Det er ikke mulig å korrigere deg selv etter den andres reaksjon, og du trenger ikke personlig forholde deg til reaksjonen deres. Det er derfor langt større risiko for å mobbe og utestenge eller få andre til å tape ansikt på nettet. I en tid med økt tekstkommunikasjon via nettet er dette et særlig viktig, da barn senere i livet vil bli konfrontert med sosiale medier, e-post og annen tekst-basen kommunikasjon

Å være en Påkobla borger er like viktig som det er å være en god borger. Digitalt medborgerskap refererer til prinsipper og normer som forventes å følges av alle når de er på nettet, mens «Digitalt førstevalg» peker på forventningen til at samfunnets tjenester er tilgjengelige raskt, effektivt og digitalt.

Barns gryende forståelse for sine rettigheter og plikter knyttet til bilder av dem selv og andre, anses som en svært sentral kompetanse i en verden der bilder produseres og deles som aldri før. Å styrke barnets forståelse for personvern og gi barna gode vaner allerede i tidlig alder, er et viktig bidrag i arbeidet for et godt psykososialt læringsmiljø i barnehage og skole. Et barn som har kjennskap til sine rettigheter og plikter vil lettere kunne sette egne grenser, og respektere andres. En fin måte å lære dette på er å se at voksne er respektfulle i sin omgang med bilder, som også innebærer å ta barnas mening på

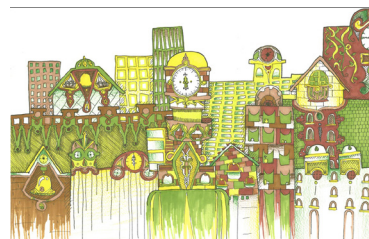
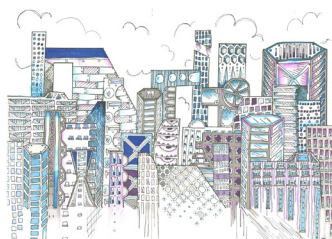
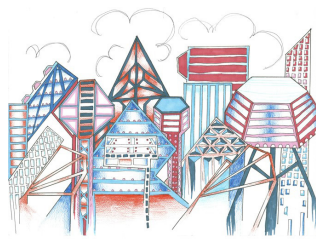
alvor. For å få til dette må foresatte og familien generelt tilegne seg kompetanse innen digital dømmekraft og opptre som gode forbilder for sine barnehagebarn. Barn skal vite at de selv kan godkjenne hva som deles og legges ut om dem.

Hvor er vi i 2023?

- Kristiansundsbarnehagen skaper den trygge og robuste digitale borgeren gjennom digital lek og skapning.
- Kristiansundsbarnehagen har et bevisst forhold til at kommunikasjon på nett i stor grad er ansiktsløs og hvilke hensyn man må ta som følge av dette.
- Kristiansundsbarnehagen er ansvarlige og respektfulle både på internett og i hverdagen. Vi er bevisste på vårt digitale fotavtrykk, digital nettikette, digital tilgang, digitale rettigheter og ansvar, digital sikkerhet, digital handel og digital ledelse.
- Barna har forståelse for sine rettigheter og plikter knyttet til publisering av bilder av dem selv og andre på nett.
- Kristiansundsbarnehagen har kompetanse om kildekritikk. Dette innebærer å kunne skille bekreftede opplysninger fra spekulasjoner og å kunne vurdere kvaliteten på informasjonen man har funnet.

Hvordan kommer vi dit?

- Utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk og barnehagen har et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og hvordan barnas personvern ivaretas.
- Utøve digital dømmekraft via barnesamtale og erfaringer ved bruk av digitale verktøy.
- Ansatte og foresatte vurderer relevans og egnethet til digitale verktøy og deltar i barnas mediebruk.
- Barna lærer hvorfor barn har rettigheter og plikter knyttet til bruk av bilder og videoer på eget utstyr og på internett, og hjelpes til å formulere egne meninger om sitt eget personvern.
- Det implementeres læringsaktiviteter for å få kompetanse om hvordan man skal gå frem for å finne ut hva som sant og usant, reklame og skjult reklame, og ekte og falske nyheter.

Digital mestring

Barn, ansatte og foresatte skal ha en digital mestringsfølelse. For barna vil digital mestring øke selvtilliten og gi barna mer erfaring til å løse andre utfordringer. Støtten barnet får fra omgivelsene sine i møte med utfordringer er avgjørende for mestringsfølelsen. Å jobbe aktivt med digital mestring handler om å ta på alvor den interessen og de erfaringene barn har med seg inn i barnehagen.

Digitale verktøy er en av mange måter å formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Når barn er med og skaper noe som har verdi for både dem selv og andre, f.eks. en digital fortelling, opplever de en stor grad av mestring. Barna kjenner og «eier» fortellingen, og de kan fortelle om den eller vise den til andre etterpå. Både barn og voksne får bruke mange forskjellige sider ved seg selv, og nye relasjoner oppstår, fordi barna opplever noe spennende og interessant sammen. Gjennom å skape noe sammen med andre i ei gruppe, utvikler barna også sin sosiale kompetanse. Noe som kom tydelig frem i ståstedsanalysen er at det er store forskjeller i tilgangen på digitale verktøy i barnehagene. Alle barnehager har bærbar PC tilknyttet ledelsen. Ute på avdelingsnivå er det ulikt omfang av egne PC'er, Wi-Fi tilgang, digitale kameraer og eventuelt andre verktøy. Denne strategien legger vekt på å at personalet må la barna oppleve variert bruk av digitale verktøy i alle fagområdene. Det må gis grundig innføring i, og tilgang til forskjellig digitalt utstyr, for å bidra til å utjevne digitale forskjeller. Ved å ha et helhetlig blikk på dette, unngår man at det skapes eller videreføres slike forskjeller også mellom byens forskjellige barnehager.

Høsten 2019 etablerer Udir egne læringsløyper for digital læring i barnehagen. Kristiansundsbarnehagene skal benytte disse til intern kompetanseheving og implementering i egne enheter.

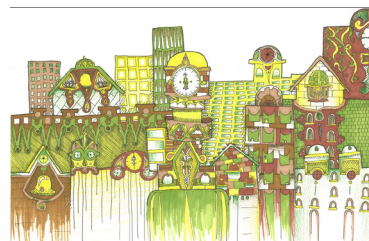
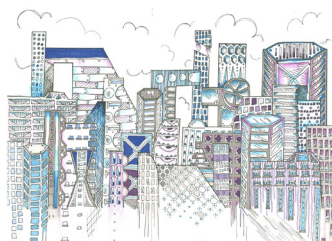
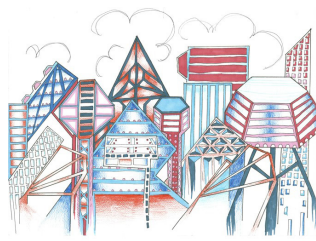
Like viktig som kompetanseheving er evnen til å ta i bruk tilegnet kompetanse i barnehagehverdagen. Digitalisering skal være en del av barnehagenes DNA. I implementeringsarbeid er det sentralt å bli kjent med hvilke kjernekomponenter som er hovedinnholdet i endringen.

Det er viktig at de ansatte får arbeide med å øve inn kjernekomponentene i den daglige praksisutøvelsen. I denne prosessen er det viktig med trening, veiledning og god ledelse.

Mediepedagogikk er et viktig begrep innenfor digital mestring. Å ta i bruk digitale verktøy krever en visjon om hva som er målet med IKT og kunnskap om hvorfor vi ønske å ta i bruk IKT. Å tilby barna nettbrett i barnehagen uten noen didaktiske refleksjoner rundt bruken av det er ikke pedagogisk forsvarlig. Digitale verktøy stiller krav om didaktiske refleksjoner og kompetanse som omhandler digital dannelse, etikk og personvern. Dette aktualiserer virtuell sosialisering og kommunikasjon, og reiser etiske problemstillinger rundt bruk IKT i barnehage. Når den tekniske kompetansen utvikles trenger vi også økt fokus på mediepedagogikk. Tekniske ferdigheter alene er ikke tilstrekkelig.

Kristiansundsskolen har fokus på bruk av IKT i undervisningen. For å skape god sammenheng mellom skole og barnehage er det også naturlig at barnehagen jobber med IKT. Barna vil få en basiskompetanse i barnehagen som lett kan overføres til skolen. Barnehagen skal tilrettelegge for at alle barn starter på skolen med en gryende mediekompetanse, uavhengig av digital tilgjengelighet i hjemmet. Barna møter bruk av iPad første skoledag i dag. Her må barnehagen sikre myk overgang til utforskning og læring i bruk av dette som verktøy.

Hvor er vi i 2023?

- Kristiansundsbarnehagen opplever digital mestring ved å innhente og bruke informasjon og lykkes med å navigere seg gjennom en digital hverdag.
- Alle barnehagene har et likt utgangspunkt for å kunne utøve en digital barnehagehverdag.
- Det er en sømløs digital overgang fra barnehage til skole.
- Alle barn bruker aktivt digitale verktøy i barnehagehverdagen.

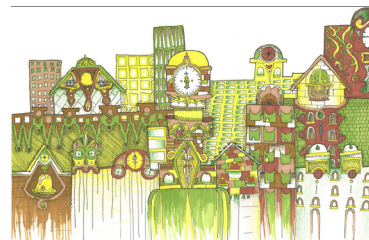
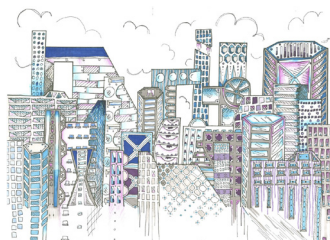
Hvordan kommer vi dit?

- Kristiansundsbarnehagen legger til rette for at barna skal utforske, leke, lære og skape gjennom digitale uttryksformer.
- Barnehagenes utstyrspark og infrastruktur løftes til et jevnt nivå slik at alle barn har en reell mulighet til å utforske, leke og lære ved å aktivt bruke verktøyene
- Kompetansehevingstiltak gjennomføres for alle

barnehagene. Fagstab vil i løpet av planperioden tilby barnehager kompetanseheving og utadrettet veiledning for IKT ved behov. Konkret og praksisnær kompetanseheving innen IKT og pedagogisk arbeid i barnehagen vil bli vektlagt.

- Styrer skal implementere kunnskap og kompetanse i egen barnehage og forankre IKT-satsingen hos foreldre og foresatte.
- Det er viktig at de ansatte får arbeide med å øve inn kjernekomponentene i den daglige praksisutøvelsen. For å få til dette skal det legges til rette for og utvikles kompetanse innen å utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.
- Barna introduseres for og lærer å bruke digitale verktøy som er mye brukt i skolen.

Digital samhandling

Som voksne kan vi velge bort teknologi, mobiltelefon og nettbrett, og la være å bruke sosiale medier til kommunikasjon. Dette valget vil ikke barn som vokser opp nå ha i samme grad. For dem er informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og digitale verktøy en realitet og samfunnsnorm de må forholde seg til. Ifølge barnehagens rammeplan og nasjonal kompetansestrategi for barnehagene skal IKT være en naturlig og integrert del av barnehagens pedagogiske arbeid.

Nettmøter mellom barnehagegrupper på tvers av land og kulturer, øker forståelsen av verdensbildet og kulturforskjeller. Ved å knytte slike bånd til for eksempel vennsbyene våre, gir man gode mulighet til å undre på avstander, kulturer og kommunikasjon. Det faktum at alle ansatte og barnehagebarn har O365 og Teams og innføring av Visma Flyt barnehage muliggjør dette.

Bruk av digitale samhandlingsverktøy medvirker til at de ansatte kan bruke tiden mer effektivt og hensiktsmessig, sammen med barna og mindre tid til tidkrevende manuell rapportering.

Hvor er vi i 2023?

- Barn og ansatte bruker aktivt digitale verktøy ved ulike samhandlingsarenaer i grupper, på tvers av avdelinger og på tvers av barnehager.
- Digital samhandling er gjennomgående i barnehagens målsetninger, og konkretisert i hver enkelt barnehages tiltaksplan og aktivitetsforslag.

Hvordan kommer vi dit?

- Alle ansatte og foresatte gis tilstrekkelig informasjon om de ulike digitale kanalene slik at en felles forståelse opprettes.
- Barna og personalet får erfaring med å skape en interaktiv fortelling i samarbeid med andre, og får erfaring med å uttrykke seg kreativt gjennom programmering på en datamaskin.

Vedlegg 1: Investeringsbehov knyttet til strategien

Tabellen som følger viser konsekvensene IKT strategien for barnehagen vil ha på investeringsbudsjettet til kommunen. Dette er en forutsetning for å nå målene i strategien. Investeringene er hovedsakelig knyttet til innkjøp av digitale verktøy samt kurs og kompetanseheving for de ansatte.

Strategien bygger på prinsippet om tidlig innsats og en god overgang fra barnehage til skole. Det er derfor vektlagt å gå mot en så lik utstyrsark som mulig.

Investeringene gir føringer for økt driftsbudsjett for barnehagene etter investeringsperioden slik at de digitale verktøyene kan vedlikeholdes og skiftes ut etter endt levetid.

Dette gir barnehagene en mulighet til å være Påkobla og å henge med i samfunnets digitale transformasjon.

Estimert totalinvestering er på 9 190 000 kr.

Tiltak	Beskrivelse	Kapittel	Målformulering	Investering 2020	Investering 2021	Investering 2022	Investering 2023
Innkjøp av nettbrett til alle ansatte	Målet er at alle barnehageansatte disponerer nettbrett med det som er nødvendig for å ivareta fag- og ansattoppgaver. Kristiansundsbarnehagen har i dag ca 160 ansatte. Av disse disponerer de aller færreste utstyr for å ta i bruk digitale verktøy både for fag og for jobbadministrativt arbeid.	Alle kapittel	Kristiansundsbarnehagen legger til rette for at barna skal utforske, leke, lære og skape gjennom digitale uttrykksformer. Barnehagens utstyrspark og infrastruktur løftes til et jevnt nivå slik at alle barn har en reell mulighet til å utforske, leke og lære ved å aktivt bruke verktøyene	kr 500 000,00	kr 500 000,00	kr 90 000,00	kr 90 000,00
Innkjøp av nettbrett til avdelingene	Alle avdelinger har nettbrett og/eller laptop med utstyr som kan brukes i og utenfor barnehagen. Det kjøpes inn 160 nettbrett til avdelingene, fordelt så barnehagene har ett nettbrett pr. tredje barn	Alle kapittel	Kristiansundsbarnehagen legger til rette for at barna skal utforske, leke, lære og skape gjennom digitale uttrykksformer. Barnehagens utstyrspark og infrastruktur løftes til et jevnt nivå slik at alle barn har en reell mulighet til å utforske, leke og lære ved å aktivt bruke verktøyene	kr 500 000,00	kr 500 000,00	kr 90 000,00	kr 90 000,00
Oppgradering av digital infrastruktur	Oppgraderer nettverk og annen digital infrastruktur (smartboard, videokonferanse, infoskjermer m.m.) på barnehagene som ikke er nybygg	Digital Samhandling (Alle kapittel)	Kristiansundsbarnehagen legger til rette for at barna skal utforske, leke, lære og skape gjennom digitale uttrykksformer. Barnehagens utstyrspark og infrastruktur løftes til et jevnt nivå slik at alle barn har en reell mulighet til å utforske, leke og lære ved å aktivt bruke verktøyene	kr 300 000,00	kr 200 000,00	kr 50 000,00	kr 50 000,00
Utvikle "Oppskriftshefte" for barnehageaktiviteter på digital plattform på tvers av alle barnehagene	Det opprettes en egen plattform for idébanken i Office 365. Barnehagenettverket får ansvar for at barnehageansatte legger inn sine "oppskrifter".	Alle kapittel	Barn og ansatte bruker aktivt digitale verktøy ved ulike samhandlingsarenaer i grupper, på tvers av avdelinger og på tvers av barnehager. Alle ansatte og foresatte gis tilstrekkelig informasjon om de ulike digitale kanalene slik at en felles forståelse opprettes.	kr 10 000,00	kr -	kr 10 000,00	kr -
Kurs i digital pedagogikk	Digital kompetanse blant våre ansatte, og kompetanseløft på digital pedagogikk, er helt nødvendig for at våre ansatte skal kunne nyttiggjøre utstyr og levere på denne strategien. Erfarne digitale pedagoger jobber sammen med våre barnehageansatte for å sette strategien ut i live, og gi vann på mølla for videre intern erfaringsdeling.	Alle kapittel	Barn og ansatte bruker aktivt digitale verktøy ved ulike samhandlingsarenaer i grupper, på tvers av avdelinger og på tvers av barnehager. Alle ansatte og foresatte gis tilstrekkelig informasjon om de ulike digitale kanalene slik at en felles forståelse opprettes.	kr 200 000,00	kr 200 000,00	kr 50 000,00	kr 50 000,00

Opprette digital kontakt og erfaringsutveksling med barnehager i vennsbyene	Send to representanter til Karleby, Fredericia og Härnösand	Digital samhandling	Barn og ansatte bruker aktivt digitale verktøy ved ulike samhandlingsarenaer i grupper, på tvers av avdelinger og på tvers av barnehager. På tvers av land.	kr 50 000,00	kr 10 000,00	kr 10 000,00	kr 10 000,00
DigiRolf besøker barnehagene jevnlig og leder implementeringsarbeidet.	Ambulerende digital pedagog som reiser rundt og er i barnehagene en dag annenhver uke. Leder arbeidet med å sette strategien ut i livet, og har brennende engasjement både for barnehage og IT.	Alle kapitler		kr 700 000,00	Kr 700 000,00	kr 700 000,00	kr 700 000,00
Digitalt utstyr	Mikroskop, programmerbare roboter, Virtual reality eller augmented reality	Alle kapitler		kr 50 000,00	kr 180 000,00	kr 50 000,00	kr 50 000,00
Barnehagens tiltaksplaner	Mye av implementeringen skal planlegges i hver enkelt barnehage.			kr 200 000,00	kr 300 000,00	kr 1 000 000,00	kr 1 000 000,00
			SUM	kr 2 510 000,00	kr 2 590 000,00	kr 2 050 000,00	kr 2 040 000,00

Vedlegg 2: Eksempler på tiltak

Det er et tilnærmet ubegrenset utvalg av applikasjoner og utstyr til digital læring og utvikling for barn. Strategiens arbeidsgruppe har gjennom sitt arbeid med strategien samlet opp mange idéer og tanker om mulige digitale tiltak.

Tiltakene i listen under er kun forslag som er ment til å inspirere og sette i gang tankeprosesser hos de ansatte i den enkelte barnehage.

- Idébank for foresatte og ansatte på barnehagens hjemmeside. Denne idébanken styres av en redaksjon som sikrer pedagogisk forankring og kvalitet. IKT plan gir mye god inspirasjon: <https://www.iktplan.no/index.php?pageID=20&cat=1>
- Robot Rob: <https://tv.nrk.no/serie/robot-rob/season/1/episode/1>
- Augmented Reality (AR) og Virtual Reality (VR) apper
- Digital kommunikasjon med foresatte ved oppstart
- Automatisk barnehageopptak
- «Barnets digitale fortelling»
- Aktive lærende foreldremøter og personalmøter
- Digitale mikroskop
- Robot bille
- Nettbrett til hvert tredje barn
- Bærbar PC /Tynnklient tilknyttet hver avdeling
- Mobiler tilknyttet hver avdeling til bruk utenfor bar-

nehagens område

- Droner
- Digital samhandling gjennom Visma Flyt barnehage og O365 (Teams, Sharepoint m.v.)
- DigiRolf – En hyggelig karakter som er med i barnehagene og setter digitalt fokus
- Lær nettvett med Donald – for liten og for stor https://www.uninett.no/sites/default/files/webfm/Donald_web.pdf

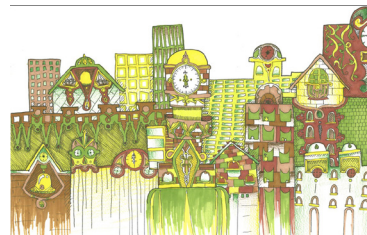
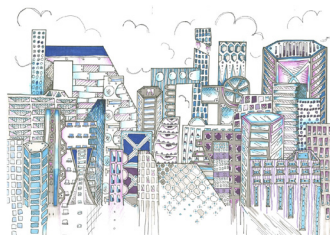
For å få gjennomført målene og tiltakene beskrevet i denne strategien er det viktig at barnehagene sørger for å ha tilstrekkelig og relevant IKT-utstyr, og det settes årlig av midler i kommuneplanens økonomidel til anskaffelse av IKT utstyr til barnehagene.

Vedlegg 3: Handlingsplan

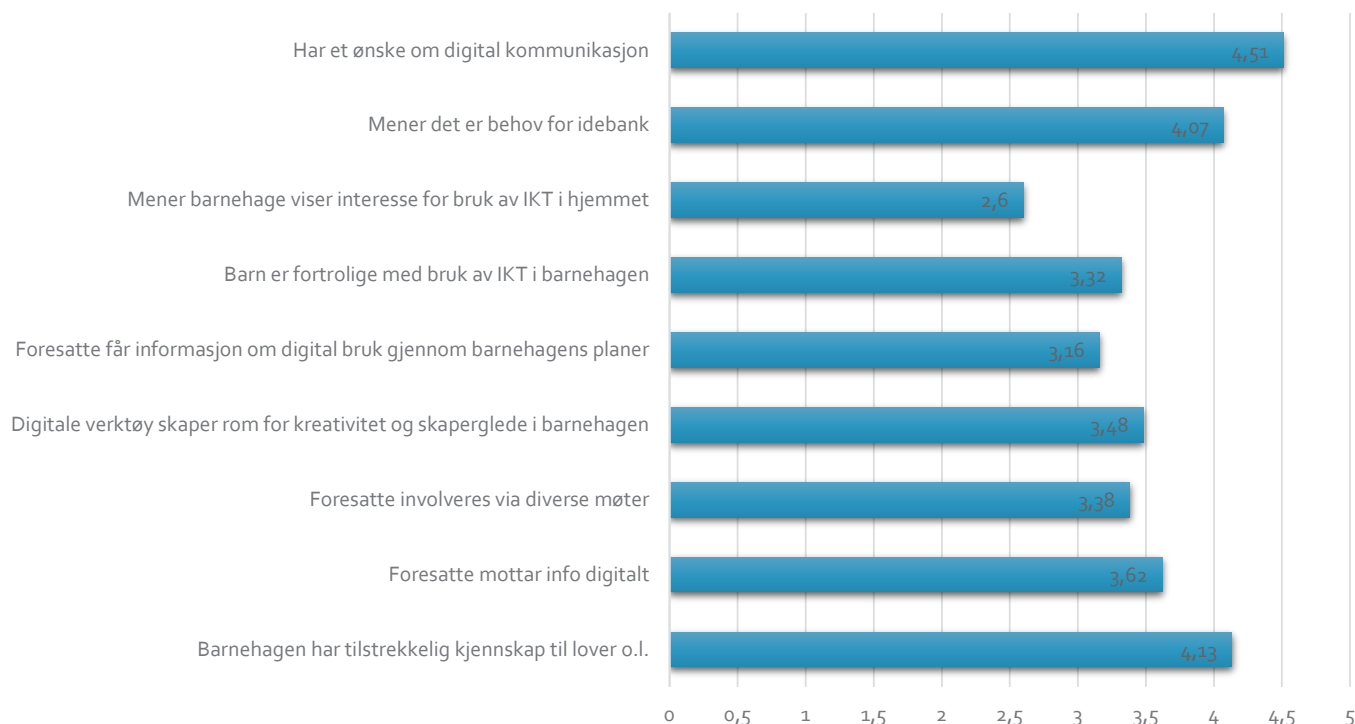
Det utarbeides en samlet handlingsplan for hvordan strategiens mål skal nås i løpet av planperioden. Mange av tiltakene vil være overordnede, gjelde alle barnehagene, og gjennomføres som felles løft. Siden barnehagene har forskjellig utgangspunkt både teknologisk, pedagogisk og eksisterende kompetanse, vil barnehagene også lage egne handlingsplaner tilpasset hver enkelt for å innfri målene.

Handlingsplan 2019-2020 For Kristiansundsbarnehagene		
Overordnet mål:		
Resultatmål:		
Tiltak	Ansvar	Tidsfrist

Vedlegg 3: Resultater fra undersøkelse

Svar fra foresatte

Svar fra ansatte

IKT-STRATEGI FOR BARNEHAGENE I KRISTIANSUND 2019-2023

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær